

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRỊNH GIA BÌNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP
BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG KHU KINH TẾ NGHĨ SƠN,
TỈNH THANH HOÁ**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số ngành: 60.44.03.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Lương Văn Hinh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tên tôi là Trịnh Gia Bình, học viên lớp Cao học Khoa học môi trường K22, khoá 2014-2016. Tôi xin cam đoan luận văn thạc sĩ với đề tài: “***Đánh giá hiện trạng và đề xuất giải pháp bảo vệ môi trường Khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hoá***” là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát và phân tích từ thực tiễn dưới sự hướng dẫn khoa học của **PGS.TS. Lương Văn Hình**. Số liệu và kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ cho một học vị nào, phần trích dẫn tài liệu tham khảo đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 11 năm 2016

Học viên

Trịnh Gia Bình

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và hoàn thành khóa học.

Để hoàn thành Luận văn này, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

PGS.TS. Lương Văn Hinh, người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ em trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn tới:

Tập thể Lãnh đạo Ban Quản lý Khu kinh tế Nghi Sơn và các Khu công nghiệp tỉnh Thanh Hoá, các phòng chuyên môn trực thuộc Ban; các cán bộ, nhân viên của các Đơn vị trong Khu kinh tế Nghi Sơn đã giúp đỡ tôi trong quá trình thu thập số liệu và hoàn thành luận văn.

Xin gửi lời cảm ơn tới gia đình, anh, chị, em, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành khóa học.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng 11 năm 2016

Học viên

Trịnh Gia Bình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Đặc điểm của công tác quản lý nhà nước về môi trường.....	8
1.1.3. Nội dung quản lý nhà nước về môi trường	13
1.2. Cơ sở pháp lý của đề tài	14
1.2.1. Luật và hệ thống các Văn bản dưới luật của Luật Bảo vệ môi trường năm 2005	14
1.2.2. Luật và hệ thống các Văn bản dưới luật của Luật Bảo vệ môi trường năm 2014.....	15
1.2.3. Các Quy định pháp luật chung về Khu kinh tế và Khu kinh tế Nghi Sơn ..	15
1.2.4. Các quy định của UBND tỉnh Thanh Hoá về Khu kinh tế Nghi Sơn	16
1.3. Tổng quan về phát triển các Khu kinh tế trong nước.....	16
1.3.1. Khái niệm Khu kinh tế	16
1.3.2. Quy hoạch và đầu tư xây dựng các Khu kinh tế của Việt Nam.....	17
1.3.3. Tác động của quy hoạch và đầu tư xây dựng các Khu kinh tế đến môi trường.....	18

Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	21
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	21
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	21
2.2. Địa điểm và thời gian tiến hành	21
2.3. Nội dung nghiên cứu	21
2.3.1. Tìm hiểu tổng quan về Khu Kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa	21
2.3.2. Đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường và thực trạng công tác tổ chức, quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường Khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa.....	21
2.3.3. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ môi trường tại Khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa	22
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	22
2.4.1. Phương pháp điều tra, thu thập số liệu, tài liệu thứ cấp.....	22
2.4.2. Phương pháp điều tra, thu thập số liệu sơ cấp	22
2.4.3. Phương pháp phân tích, tổng hợp số liệu.....	23
2.4.4. Phương pháp so sánh.....	24
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	25
3.1. Tổng quan về Khu Kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa	25
3.1.1. Quy hoạch và mục tiêu phát triển	25
3.1.2. Tình hình triển khai đầu tư và xây dựng Khu kinh tế Nghi Sơn	26
3.2. Đánh giá hiện trạng môi trường tại Khu kinh tế Nghi Sơn.....	33
3.2.1. Đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường nước tại Khu kinh tế Nghi Sơn.....	33
3.2.2. Đánh giá chất lượng môi trường không khí Khu kinh tế Nghi Sơn	41
3.2.3. Về chất thải rắn của các Dự án tại Khu kinh tế Nghi Sơn	49
3.3. Thực trạng công tác quản lý Nhà nước về môi trường tại KKT Nghi Sơn....	50

3.3.1. Cơ cấu quản lý nhà nước về môi trường tại KKT Nghi Sơn	50
3.3.2. Thực trạng việc lập hồ sơ về BVMT của các Dự án.....	52
3.3.3. Công tác tuyên truyền, kiểm tra và giám sát.....	55
3.4. Đề xuất các giải pháp bảo vệ môi trường Khu kinh tế Nghi Sơn	56
3.4.1. Những tồn tại, hạn chế.....	56
3.4.2. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế	60
3.4.3. Đề xuất giải pháp quản lý, bảo vệ môi trường Khu kinh tế Nghi Sơn .	60
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	65
1. Kết luận	65
2. Kiến nghị.....	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO	68
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

<i>Ký hiệu</i>	<i>Tên ký hiệu</i>
ANTT	An ninh trật tự
BQL	Ban quản lý
BQL KKT	Ban quản lý khu kinh tế
BVMT	Bảo vệ môi trường
CHXHCN	Cộng hoà xã hội chủ nghĩa
CKBVMT	Cam kết bảo vệ môi trường
CP	Chính phủ
CQĐP	Chính quyền địa phương
CTR	Chất thải rắn
ĐTM	Đánh giá tác động môi trường
FDI	Vốn đầu tư trực tiếp từ nước ngoài
HĐND	Hội đồng nhân dân
KCN	Khu công nghiệp
KCNC	Khu công nghệ cao
KCX	Khu chế xuất
KDC	Khu dân cư
KKT	Khu kinh tế
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
QLNN	Quản lý nhà nước
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
TNMT	Tài nguyên môi trường
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường

DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 3.1. Vốn đầu tư của các Dự án đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng sử dụng vốn ngân sách nhà nước.....	30
Bảng 3.2. Danh mục các dự án FDI tại KKT Nghi Sơn	31
Bảng 3.3. Kết quả phân tích chất lượng nước mặt tại KKT Nghi Sơn các đợt năm 2015	34
Bảng 3.4. Kết quả phân tích chất lượng nước biển ven bờ tại KKT Nghi Sơn năm 2015	35
Bảng 3.5. Tổng lượng nước thải từ KKT Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa	37
Bảng 3.6. Kết quả phân tích chất lượng nước mặt tại KKT Nghi Sơn năm 2016	38
Bảng 3.7. Kết quả phân tích chất lượng nước biển ven bờ tại KKT Nghi Sơn năm 2016	39
Bảng 3.8. Kết quả phân tích chất lượng không khí một số khu dân cư cạnh KCN, KKT tỉnh Thanh Hoá năm 2015.....	42
Bảng 3.9. Kết quả phân tích chất lượng không khí một số khu vực trong Khu kinh tế Nghi Sơn năm 2016	45
Bảng 3.10. Khối lượng chất thải rắn phát sinh trong KKT Nghi Sơn	50
Bảng 3.11. Tổng hợp các Dự án đã có hồ sơ về bảo vệ môi trường.....	53
Bảng 3.12. Tổng hợp các Dự án điều tra đã có các hồ sơ về bảo vệ môi trường	54
Bảng 3.13. Thống kê số lượng cán bộ làm công tác quản lý BVMT tại tỉnh Thanh Hoá và Khu kinh tế Nghi Sơn năm 2015	58

DANH MỤC CÁC HÌNH

Trang

Hình 3.1. Bản đồ Quy hoạch Khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hoá	28
Hình 3.2. Biểu đồ nồng độ bụi lơ lửng trong không khí KDC cạnh các KCN, KKT	43
Hình 3.3. Biểu đồ nồng độ NO ₂ môi trường không khí KDC cạnh các KCN, KKT	43
Hình 3.4. Biểu đồ nồng độ NH ₃ môi trường không khí KDC cạnh các KCN, KKT	44
Hình 3.5. Biểu đồ nồng độ TSP trong không khí một số khu vực trong KKT Nghi Sơn	46
Hình 3.6. Biểu đồ nồng độ NO ₂ trong không khí một số khu vực trong KKT Nghi Sơn	47
Hình 3.7. Biểu đồ nồng độ NH ₃ trong không khí một số khu vực trong KKT Nghi Sơn	47
Hình 3.9. Sơ đồ các mối quan hệ trong hệ thống quản lý môi trường tại KKT Nghi Sơn thực tế hiện nay	51

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Công nghiệp hoá, hiện đại hoá là xu hướng tất yếu của các nước đang phát triển. Để thực hiện thành công quá trình này, các quốc gia cần phải huy động tối đa mọi nguồn lực trong và ngoài nước. Học tập kinh nghiệm của các nước đi trước, Việt Nam đã đẩy mạnh phát triển các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu công nghệ cao và đặc biệt là các khu kinh tế nhằm thu hút đầu tư trong nước và nước ngoài, phát triển sản xuất công nghiệp, cũng như tiếp cận công nghệ, kỹ thuật tiên tiến, thúc đẩy nhanh hơn nữa quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Mặt khác việc triển khai các Dự án trong các KCN và KKT được đầu tư đồng bộ về hạ tầng kỹ thuật, đặc biệt các hệ thống xử lý chất thải sẽ giảm thiểu tới mức thấp nhất các ảnh hưởng tiêu cực tới môi trường.

Khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa là một trong 18 khu kinh tế ven biển của cả nước được Thủ tướng Chính phủ thành lập tại Quyết định số 102/2006/QĐ-TTg ngày 15/5/2006. KKT Nghi Sơn nằm ở phía Nam của tỉnh Thanh Hóa, bao gồm 12 xã phía Nam thuộc huyện Tĩnh Gia. Tổng diện tích đất của KKT Nghi Sơn hiện hữu là 18.611,8 ha.

Khu kinh tế Nghi Sơn được xây dựng với mục tiêu phát triển thành Khu kinh tế tổng hợp đa ngành, đa lĩnh vực với trọng tâm là công nghiệp nặng và công nghiệp cơ bản như: Công nghiệp lọc hóa dầu, luyện cán thép cao cấp, công nghiệp nhiệt điện, công nghiệp vật liệu xây dựng, sản xuất hàng tiêu dùng, chế biến và xuất khẩu... Với tiềm năng lợi thế và vị trí thuận lợi Khu kinh tế Nghi Sơn sẽ trở thành một khu vực phát triển năng động, tạo động lực mạnh để thúc đẩy, kinh tế - xã hội của tỉnh Thanh Hóa và các tỉnh lân cận phát triển nhanh, thu hẹp khoảng cách với vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và với cả nước.

Là một trong 08 nhóm KKT trọng điểm ven biển của cả nước, KKT Nghi Sơn đã được ưu tiên hỗ trợ nguồn vốn ngân sách Trung ương để đầu tư các công trình hạ tầng quan trọng và thiết yếu. Sau 10 năm thành lập và phát triển, KKT Nghi Sơn đã thu được kết quả đáng khích lệ, tính đến nay KKT Nghi Sơn thu hút được 135 dự án đầu tư trong nước và 10 dự án FDI với tổng vốn đầu tư đăng ký là